

A nemzeti kölcsön.

A nemzethez szól ismét az állam. Kérő szóval fordul polgáraihoz, a nemzet minden egyes fiához, de ez a kérés valóságos parancs. Ennek a kérésnek nem szabad nyomtalanul elhangzania. A kérésnek eredménnyel kell járnia, mert ha nem volna eredményes, akkor ez elképzelhetetlen csalogást okozna mindnyájunknak. De ha közelebből; figyelmesebben nézzük a dolgokat nem is képzelhetjük el, miképpen volna lehetséges, hogy ez az akció, ez a kérés nem járjon eredménnyel.

Mit kér tulajdonképpen tőlünk az állam? A második hadikölcsönre vonatkozólag közrebocsátott felhívás mindössze csak pénzt kér tőlünk. Ne mosolyogjanak, ne tekintsék újságírói bluffnek azt, midőn azt írjuk, hogy „csak“ pénzt.

Ahogy azelőtt a pénz volt minden érték legteteje úgy lépett ma a helyébe egy egészen más valami: a vér. A legdrágább kincs ma a vér és a legszentebb, legértékesebb drága gyöngy egy vércsepp.

Millió és millió honfitársunk, fiaink, férjeink harcolnak fenn északon és dobják oda áldozatként a haza oltárára véréüket. Minden csepp vér drágaság, és mégis patakokban folyik. Mi ehhez az áldozathoz képest az, amit az itthonmaradotktól az állam kér.

A második nemzeti kölcsön újabb erőpróbája lesz az itthonmaradottak jó-ságának, becsületes érzésének és áldozatkészségének. És ennek az erőpróbanak fényes eredménnyel kell járnia.

Az őszi nagy nemzeti kölcsönről ellenségeink nagy meglepetéssel és csodálkozással, a semlegesekek meglepedéssel, szövetségeseik pedig jóleső nyugalommal és nagybecsüléssel vettek tudomást. Olyan bizonyosságot adott a magyar nemzet áldozatkészségéről és erejéről, a milyent még a beavatottak és hozzáértők sem várták és remélték.

Az őszi kölcsön azonban nemcsak áldozatkészségünknek, hanem gazdasági erőnknek és szervezetségünknek is bizonyosságát adta.

Összinté óráinkban megvallhatjuk magunknak, hogy nem is számítottunk arra, hogy országunk ily szilárd, ily komoly, ily szervezett állam. Mi, akik évek óta kritizáltuk, szidtuk, lenéztük közállapotaikat, gazdasági életünket, ma háborunk tizedik hónapjában magunk is csodálattal adóztatunk a nemzetnek.

Most pedig, mikor életerőknek tanujelét adtuk, újabb erőfeszítésre, újabb áldozatkészségre jut alkalom.

A második nemzeti kölcsönnek ugyanolyan sikerrel kell járnia, mint az elsőnek, sőt nagyobbval. Mikor az első hadikölcsön felhívása megjelent és e felhívás meglepetésszerű eredménnyel járt, akkor még lelegején voltunk a háborúnak. Még valójában nem is éreztük,

nem is tudtuk, mi a háboru. Kárpátoktól messze volt még az ellenség, katonáink messze az ország határán túl harcoltak és a hadikölcsönre mégis oly nagyarányu jegyzések történtek, amilyenre az összes hadviselő államok közül csak Németország népe nyújtott példát.

Most, mikor a második hadikölcsönre kell jegyeznünk, most, mikor másodsor fordul hozzánk az állam, már néhány háborus hónap, néhány nehéz pillanat és óra van mögöttünk. Csapataink megerősítve a német csapatokkal a Kárpátokban harcolnak, bennünket és országunkat védvé most már bennünket közelebből érdekel és mi is közvetlenül érezzük, hogy mi a háboru.

Ma már tehát sokkal inkább jogosnak tarthatjuk az állam kérését. Pénz kell a háboruhoz, és ezt a pénzt nekünk elő kell teremtenünk.

Az első hadikölcsönnél indokolás, magyarázat, meggyőzés kellett, a másodikhoz nem kell semmi megokolás, nem kell semmilyen érv.

Ehhez a nagy, véres harchoz, amit most folytatunk, pénz kell. Ma már tudjuk, ma már egy szóra spontán, önkéntes akarattal kell mindenkinek hozzájárulnia teheisége szerint.

Enélkül a kölcsön nélkül, vagy ha e kölcsön eredménytelen maradna, végünk van. A nagy győzelem nem lesz a miénk, vagy ha mégis kivívjuk, nehezen, nagyon nehezen fog sikerülni.

Nekünk, akik itthon maradtunk, leg-elemibb kötelességünk, hogy ha vérünkre és életünkre a hazának nincs szüksége, legalább pénzünkkel szolgáljuk és támogatjuk.

A második hadikölcsönnek sikerülnie kell. Épp olyan feltétele ez a végleges sikernek, mint a legkitünőbb stratégiai tervnek.

Jegyezzünk tehát a hadikölcsönre és akkor legalább meglesza megnyugvásunk, hogy mi is szolgáltuk a hazát.

Jrtsuk már most a minden veszélyes fertőző betegségek terjesztőit: a legyeket!

„Legyetek méltók hozzánk!”

Sz. J. hadnagy küldte haza a következő lelkes sorokat a harcterről:

Legyetek erősek, ti otthon, messze, túl a végtelen hegyeken és ne káromoljátok az Istent. Nézzétek otthonmaradt honfitársak, mi már tizedik hónapja húzunkk esőben, fagyban, télen és viharban de nem panaszkodunk. Itt állunk őrt, fegyverre szorított kézzel, feszült figyelemmel, halálraszántan és rátk gondolunk. Legyetek méltók e gondolatokra. Legyetek méltók a haldoklók jajára, a sebesültek panaszára, legyetek büszkéik, hogy most élhettek. Igazoljátok be, hogy ilyen társadalomért érdemes élni, érdemes küzdeni, vérezni és meghalni. Gondoljatok arra, hogy a jövő mégis csak Ti vagytok, ti öregek, asszonyok és gyerekek, kik honmaradtok, nem pedig mi, kik olyan sokan nem jövünk vissza többé.

Legyetek méltók hozzánk! Mutassatok példát gyermekeiteknek, oldalatok mellett állanak és

mosolygó szemük, éretlen, parányi kis agyuk kíváncsian várja az éledeleát. *Legyen az ideál a haza. Magyarazzátok el nekik, hogy gyermekönyveik, csudálatos lovagregéi új életre kaptak az ezer meg ezer magyar katonára személyében. Meséljétek nekik Magyarországról, jövőről és szabadságról, életképes és dekadens nemzetekről, tiszteletreméltó, békés agg uralkodórol és szarnok despotákról, de mindig erős, törhetetlen hittel. Rátok van bízva a jövő, mi csak a jelent védjük. Becsüljétek meg e tisztelt oly erővel, oly szilárdsággal és kitartással, aminővel mi milliók védjük határakat.*

Legyetek bajtársak! Ne csüggyessétek egymást, ne rémisétek, hanem buzdítsátok honfitársaitokat. *Fagyljon ajkukra a szó a kishitűeknek. Tanuljátok látni. Gondoljatok az éhező várnak néma védőire, kik ott hullottak el a sáncárookban. Nem káromoljátok-e őket, ha kicsinylőleg nyilatkoztok arról, amiért ők életüket áldozták? *Biztatok bennünk!* A rossz hír sohasem igaz, mert amit százak mulasztottak el, azt ezrek hozzák helyre, életük árán, ha kell, de helyrehozzák.*

Hirdessétek, hogy van igazság a földön és nem küzdünk hiába. *Erősítsétek, gondozzátok a nemzeti érzést, a magyar nemzeti öntudatot. Legyen az annál szívósabb, erősebb, mentől tovább tart a kin, a szenvedés. Legyen az oly hatalmas, oly igaz, hogy törjön ki körötökből és szálljon ki a határra. *Küldjétek nekünk hazulról is önéreztet, házkodást úgy, mint mi nektek győzelmet.* Erőnket tiszszerezni fogja a ti kitaratások. Legyetek magyar nők, magyar anyák, magyar ifjak, aggok és férfiak. Legyetek ilyenek és szivesen, örömet halunk meg értetek.*

*Védekezzünk a járványos betegségek ellen! *Házunk, udvarunk, lakásunk, testünk, föleg kezünk mindig tiszta legyen!**

Egy Szerbiában internált újvidéki szegény leány kalvariája.

Újvidéki szabómester az atyja, ő maga nevelő volt. Két évvel ezelőtt Újvidékről a szerelmibánata kergette el: világgáment. A magyar leányokat nagyon szivesen fogadták a Balkánon, különösen Belgrádban L. G. leány is ide került. Kris tics dr. belgrádi ügyvéd házában két kis gyermek mellett nevelősködött. Egyszerre kitor a háboru, a leányt, mint idegen Krusevárcra internálják. Itt már megkezdődött szenvedésének első állomása. Rettenő zaklatásnak volt kitéve, de megvédhette női érényeit, mert volt pénze. A körülmenyekhez képest megélt. Ehetett, mig volt miből és szállása is volt, mig fizetni tudott érte. Borzasztókat mond el arról a gyűlöletről, mely ott irántunk uralkodik.

Egyszer csak, március 15.-én Nisbe a főhadiszállás helyére internálják. Piszkos, elhagyott vidéken utazik, mig retentő lelki és fizikai kínok között Nisbe ér. Utón — utfélen hallja a gáncsot. Még volt néhány frankja, melyből, ha minden má. odik nap is, evett de mégis, megélhetett. A drágaság elviselhetetlen lett volna, ha... nem küldött volna lisztet és Görgország rizst és kávé.

Sokérdekes dolgot beszélt el, melyek oly természetiek, amelyek inkább a katonai köröket érdeklik, a nagy nyilvánosság elé nem valók.

Volt főnökének köszönhetette, hogy Nisből Szofiába, onnan Romániába és azután Brasson keresztül végre haza juthatott. Nisen túl a szerb határon elszedték leveleit, melyek között sok internált magyartól hozott volna haza értesítést. A derek leány megosztotta filléreit a Szerbiában internált földiekkal. Most itthon van kedvesei körében és boldogan meséli élményeit.

HIREK.

Színészet. A nagy világesemények, a győzelmi örömhír hatása méllé jóillik az ujvidéki színi művészet győzelmének, dicsőségének híradása is. A szerdai előadásról, „A kaméliás hölgy” páratlan sikeréről meg kell emlékeznünk. **Fekete Jrán** művésznő tehetségének egész erejét, művészetének teljes fényét ragyogtatta. Egész szótárunkban nincsen kifejezés, mely körülírhatná azt az érzést, amit a művésznő játéka ebben a szerepkörében előidézett. Büszkék vagyunk, hogy a magyar művészet éppen itt Ujvidéken ünnepli diadalát. Örvendünk, mert a legkényesebb és legfinomabb műziszt is kielégíti, mert **Fekete Jrán** és **Gózon Béla** mesteri alkotása a színen olyat nyújtottak, amit Ujvidéken még soha nem láttunk. Hipnozizáltak a szemlélt. Feledtük, hogy színi előadáson vagyunk, hisz minden oly természetes volt! **Fekete Jrán** fenséges megjelenése, bájos alakítása, a szerző minden fondorlatát elsajátítja és oly bravúrral domborítja ki szerepkörét, hogy bámulatba ejti az embert. Hogy sirt! hogy tudott lemondani, hogy tudta eltűnni az igaztalan vádakait! Erre csak ilyen kiváló művészlélék képest. **Gózon is méltó pártnerre volt,** de a darab szellemében rejlik a Feketének jutott fő és irányító szerep, így a tulajdonképpeni hatást „A kaméliás hölgy” személyesítője érte el. Általában feledhetetlen esténk volt a szerdai. Vajha többször is élvezhetnénk ilyen minden tekintetben páratlan előadást.

Még egy kitűnő előadásról kell beszámolnunk. „Fészek a viharban” című udonság pénteken került bemutatásra. A vigjáték lelke: egy lengyel zsidó meg egy magyar katonatiszt is egy lehetetlen nő szerepkörében van. Kitűnő, páratlan természetességgel alakította Lejzer szerepét **Rakossi Ferenc,** jó hatást tudott elérni. **Gózon** mint huszár főhadnagy most is rendkívül tetszett. **Gózonban** megvan a kiváló rutin, mert művészetével még sokszor a lehetetlent is leküzdötte. Mit mondjunk Ujvidék kedvencéről **Fekete Jránról,** mert az ő szerepe olyan lehetetlen öfel volt, melyet csakis mesteri művészettel lehet visszaadni. Ezt cselekedte **Fekete.** Hisz az ő kiváltságos, különös női szerepe, Maria Kazimira nem létezik; ilyen asszonytermészet nincs és éppen ez adja művészetének különös becsét, hogy ezt a lehetetlent is lehetségesé varázsolta. Jó volt Berger Félix önkéntes szerepében **Papp István** is. Cs.

Színházi hírek. Ma vasárnap délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor félhelyárral „Nemtudomka” operette megy, amelyben Rakósi a tanár szerepében határtalan, állandó hangos kacagásban tartja a közönséget, a többi vezető szereplők: Peterdi Elus, Csanádi Irma, Tihanyi és Sebestyén. Este az elévülhetetlen „Sárga csikó” kerül színrre, melyben Peterdi, Tihanyi és Gózon játszó a vezető szerepeket. **Nedden** egy rendkívül szenzációs udonságban lesz részünk, amennyiben nálunk kerül először színrre „Ki volt?” amerikai detektív történeti színmű egy előjátékkal, ebben **Fekete Jrán** és **Gózon Béla** művészi játéka állandó izgalomban tartja a közönséget. **Szerdán** Herceg Ferenc nagyszabású színműve „A dolovai nábob leánya” adatik ismét **Fekete Jrán** és **Gózon Bélával** délután „Éva” Lehár operette, este pedig „Mozitündér” legújabb szenzációs operette megy az előbbeni szereposztásban. **Pénteken szomban és vasárnap,** ismét egy sláger operette udonság „A Zsuzsi kisasszony” kerül színrre erről majd a legközelebbi számunkban re-

ferálunk, előre csak annyit, hogy az operette a bpesti színházak idei legvonzóbb szenzációs operette, mely nap napután táblás házak előtt kerül színrre.

A trónörökös akolomeaizsidóhoz. *Kolomeából jelentik: Károly Ferenc József* főherceg trónörökös kolomeai tartózkodása idején fogadta az otáni zsidó hitközség küldöttségét is, amely elnöke, *Schiller* császári tanácsos vezetésével tiszteletgel nála. A főherceg érdeklődött a zsidók helyzetéről, mire Schiller elnök ecsegette a brutális üldözéseket, amelyeknek a zsidók az orosz invázió idején ki voltak téve. Amióta csapataink felszabadították a várost, a zsidók szerencsésnek érzik magukat és megragadják ezt az alkalmat is, hogy hódolatukat a trón iránt kifejezhessék és tanusíthassák.

A trónörökös ezt válaszolt:

— Mindig tudtuk, hogy a zsidók hű polgárai az államnak és erről a mostani háború folyamán is meggyőződünk. Ami a Kolomeából elhurcolt tuszokat illeti, reméljük, hogy csere útján visszahozhatjuk őket. Most — mondta végül a trónörökös — *Íst a fejélt, minden jóra fog fordulni!*

Kuriai fölmentés — leült büntetés után. A Kuria a napokban tárgyalta Tomits Jása ujvidéki lapszerszerkesztő ügyét. Tomitsot a törvényszék hat hónapi fogházra ítélte, mert ujvidéki szerb lapjában a Zasztavában foglalkozott az ismert ruthén perrel. Tárcát irt és olyan kitételeket használt, melyeket az ujvidéki királyi ügyesség inkriminált. — Évek óta huzódott az ügy, több ilyen eljárással együtt, mert Tomits az utóbbi években sürin került a vádlottak padjára, hol rendszeren ügyvéd nélkül jelent meg s önmagát védte, ugyesen A ruthénokról szóló tárcáért a szegedi királyi ítélőtábla is felelősségre vonta, főlbevezés folytán, a tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét. Közben mult az idő s egy szép napon Tomits bevonult büntetését leülni. Így teltek a hónapok s amikor Tomits a negyedik hónapot is leülte, idézést kapott a Kuriahoz. A Kuria letárgyalta az ügyet és fölmentő ítéletet hozott. Tomits különben most Szegeden él, mert Ujvidékről internálták.

Tomics Jása Szegeden. *A kuriai fölmentés után.* Egy szegedi hírlapíró beszélgetése Tomiccsal. **Tomics** Jása, a délvédek ismert publicistája, az ujvidéki **Zastava** szerkesztője. Nemzetiségi író. Most újra aktuális Tomics, mert egy szokatlan eset történt vele: a Kuria fölmentette azért az ügyért, melyért a büntelést már le is ítélte...

Tomics Jása Szegeden időzik. Komoran járja az utcákat s a Tisza partját, mélyen gondolkodik. A kuriai eset valósággal megrendítette. Egyik hozzátartozónak panaszkodott, már bele nyugodott volna, ha a szegedi ítélőtábla ítéletét (hat hónapi fogház) a Kuria mérsékli. — *Négy hónapot leültem,* amikor a Kuria felelősségre vonta. Abban reménykedtem, hogy a Kuria a hat hónapot leszállítja és a négy havi büntetésemet kitöltöttnek veszi, — mondta Tomics.

— És abban nem reménykedtem, hogy fölmentik?

— Belülről ártatlannak éreztem magamat, viszont ha a mai időkre gondoltam, akkor nem bízhattam a fölmentésben. Hiszen én szerb születésű vagyok és mindig a nemzetiségi kérdéstről írtam...

— Voltak, akik önt magyargyűlölőnek tartják?

— Ezeknek nincs igazuk! Soha nem voltam magyargyűlölő. Én csak a szegények ügyét tettem magamévá. Mivel Ujvidéken és környékén sok a szerb és én is annak születtem, így nem csodálkozhat senki azon, ha ezeknek a szerbeknek kérdéseivel foglalkoztam főként.

— De amiért a Kuria elé került a napokban, abban a cikkében a ruthénnel foglalkozott.

— Ezt úgy kell venni, hogy a ruthén-perrel kapcsolatban írtam a Zasztavába egy tárcát. Ártatlan dolog volt, szociális glosszák, vagy bárhogy nevezhetjük, csak államellenes izgatásnak nem. Magyar lapok is részletesen foglalkoztak a szegény ruthének helyzetével, a háború óta különösen hangsúlyozták, hogy a ruthén községek legtöbbszörben leirhatatlan a szegénység s a lakosság elmaradottsága. Ezek a köztudatba átmentek már, de senki nem ütdök meg. Vannak sebek, amiket meg kell vizsgálni, hogy kioperálhassuk s a szervezet annál egészségesebb lesz. Én is így vettem mindig a nemzetiségi kérdést és sajnálatos, sőt számomra tragikus, hogy félreismertek. Itt van egy igazi magyar ügyvéd, dr. *Becsey* Károly, akinek elmondtam mindent, felfogásomat és kündelmeim célját s aki nyugodt lelkiismerettel vállalta védelmemet.

Megemlítjük, hogy Tomits képzett jogász, aki sok esetben ügyvéd nélkül jelent meg bírái előtt és jól tud beszélni, ugyesen csoportosítja érveit. Persze azért előfordult, hogy elítélték.

Kérelm. A Kossuth Lajos és Dunautca mentén elveszítettém ezüst készitáskámat. Kérem a becsületes megtalálót, hogy ezen emléktárgyat 20 K. jutalom ellenében visszaadni sziveskedjék. Öv. Klein Gyuláné Rákoszi Ferencz úk 25.

Gyasz. Katona Gyulát ujvidéki bankárt és nejét szül. Ruh Margitot súlyos, megrendítő gyász érte. *Ruh Ernőné szül. Weissmayer Valéria,* Ruh Ernő pécsi bányatanácsos neje, Katona Gyuláné édesanyja Pécsen május hó 3-án életének delén 49 éves korában hirtelen meghalt. A megboldogult urasszony a pécsi társadalom tevékeny tagja volt és nemeslelkű jótékonysága, finom, műveltsége által közbecsülésnek örvendett. Nagy előkelő rokonság, közliük fia csepregi Schapinger Zsigmond gyászolja és e gyászban mindazok osztozkodnak, kik a megboldogultat ismerték.

Halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt ítékezett a m. kir. Kuria folyó évi március hó 30-án Bálint Imre 31 éves napzsámos. öbecsei lakos felett, Öbecsén 1914. évi október 26-án **Bálint Imre** amidőn mulatozás után társával hazafelé tartottak a háza előtt megállottak, **Tüski Antal** zsebkésével hasbaszúrta és ennek következtében Tüski halála pár perc alatt bekövetkezett. Az ujvidéki kir. törvényszék Bálint Imrét 4 évi börtönrre ítélte. A szegedi kir. ítélőtábla vádlott büntetését 3 évre leszállította, most ezen ítéletet a kir. Curia is jóváhagyta. Az ítélet jogerős ezután. Szimeonor Blagomir tündéresi lakos 18 éves napzsámos az ujvidéki kir. tszék 5 évi fegyházra ítélte, mert Tündéresen 1915. évi március 25-én este 7 óra tájban az utcán társaival dövájkodott közben egy cigarettát sodrólt magának. Lazarcsev Velimir véletlenül a cigarettát a kezéből kilökte, erre szidalmak köztött úgy arcul ütötte Lazarcsev Velimirt, hogy annak kalapja a földre esett. Lazarcsev Velimirt az arculütést visszaadta, mire Szimeonov kirántotta a zsebkését és Lazarcsev Velimirt megszurta, ki néhány óra mulva meghalt.

Alapított 1830-ban.

Cim és posta pontosan megjelölendő.
Jutányos árak.

Gőz-kelmefestészet és vegytisztító intézet

WEISZ HERMINA

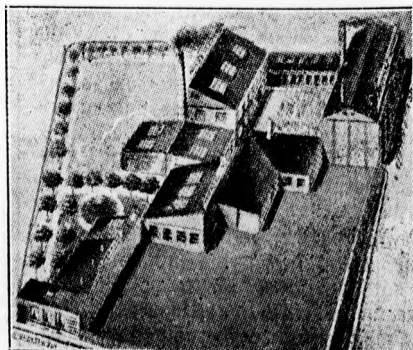
Ujvidék, Kenyér-utca 51. sz.

Fest és vegytisztít:

Uri-, női- és gyermek ruhákat, egyenruhát, csipkét, himzéseket, storokat, függönyöket, napernyöket, keztyűt stb. stb.

Postai megrendelések lelkiismeretesen és a leggyorsabban intéztek el

Elismert jó munka.

Telefon 124. szám.

Öngyilkosság. Szenttamáson Tuczakov Miláné szül. Parcser Jelena öngyilkossági szándékából a csatornába ugrott és belefulladt.

Sulyos testi sértes. Ivanics Sándor-né Polyák Verona és Mándity Elekné Pólyák Krisztina bacsföldvári lakosok fölött intézkedett a törvényszék. F. évi január 20-án Bácsföldváron Radatovics Andrásné Szabó Viktóriát akként bántalmazták, hogy Mandity Elekné megragadta fogva tartotta, mialatt Ivanics Sándorné a nála lévő kapukulccsal fején ütölte meg minék folytán Radatovicsné 20 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Ivanics Sándornét 14 napi és Mandity Eleknét 8 napi fogház büntetésre ítélték.

Városi boltgárkertészet. Losonc városa a tulajdonát képező kb. 20 hold kiterjedésű földet házi kezelésbe vette s azon boltgárkertészetet létesít, melynek célja az, hogy a város lakossága kellően el legyen látva zöldség és hüvelyszelével, de főleg ezen városi gazdálkodás oda irányul, hogy a termelvényeket gondosan elosztva, kellő időben piacra vetve, a már legfelsőbb fokra fokozódó piaci árakat szabályozza.

Szegeden is korlátozzák a vendéglőkben a kenyérfogyasztást. Szalay József dr. főkapitány elrendelte, vendéglőkben, éttermekben, kávéházakban, kávétermekben, kifőző helyeken egy-egy étkezéshez egy személynék csak 20 dekagramm kenyér vagy legfeljebb kettő darab 3 dekagramm súlyú teljes kifli adható ki. Több a vendég által nem követelhető.

Egy millió koronát ért el Nagyvarad közlemezési forgalma. Ennyi értéket forgatott meg a város a liszt, bab, szalonna, zsír és burgonya révén a közönség szükségleteinek kielégítésére. A város most helyi bankoktól még négyszázezer koronát fog felvenni, ugyancsak élelmiszer beszerzésére.

Városi közlemezési szövetkezeti alapon. Medgyes város tanácsa tekintettel az élelmiszer miérizációra és drágaságra, helyi pénzemberek és bankok közbenjöttével egy nagyszabású élelmiszerfogyasztási szövetkezetet szervezett, mely teljesen tisztességes árak mellett élelmiszerekhez juttatja a közönséget, emellett pedig normális üzleti vállalkozás is. A szépen prosperáló medgyesi fogyasztási szövetkezet március 3-án nyitott meg a piactéri Gugenberger-palota egyik üzlethelyiségében. Kapható egyelőre zsirnák való szalonna kilója 3 korona, buza 7 korona, tengeri 4 korona, és burgonya 1,40 korona vétkánként. Eladási napok: kedd, c-üfőtök, szombat d. e. 8—12 és vasárnap 8—10 óráig. Most vezetik be a liszt, kenyér, fűszerek és élelmicikk árusítását is.

Elítéltek, mint mezei munkások. A termés sikerének biztosítása céljából a kormány mindent megtett, hogy azokat a férfierőket, akik a harcra teljesen teljesítenek szolgálatot, pótolja. Nemcsak a segélyt kapó asszonyokat szorították mezei munkára, nemcsak a fiatalabb és katonaköteles koron túllevő emberek és hadifoglyok végeznek mezőgazdasági munkákat, hanem az igazságügyminiszter most rendeletet bocsátott ki, amelyben közli a közigazgatási hatóságokkal, hogy a foglyok egy részét is fel fogják mezei munkára használni. A foglyok közül csak azok küldhetők ki mezei munkára, akik vétségért, vagy kevesebb súlyos büntetésért vannak börtön-, vagy fogházbüntetésre ítéelve, amennyiben különben is mezőgazdasági munkákhoz és a munkák elvégzésére alkalmasak. Husz foglyonál azonban kevesebb sehol sem alkalmazható. A rendelet. végrehajtásával a miniszter a főispánokat, a kir. ügyészeket és a vármegyei gazdasági bizottságokat bizta meg.

Üzenetek az orosz fogságból. Majnitski Miklós az ujvidéki takarékpénztár főtisztviselője fivéréhez Majnitski Lukács nagykikindai polgármesterhez Kinesmából (Oroszország) levelet küldött, melyben értesíti, hogy egész jól érzi magát. Főleg özvegy édesanyja után érdeklődik. Jovánovics ur az osztr. magy. Bank ujvidéki főnöke Majnitski sgora, volt szives a levelet velünk közölni. Dr. Löwy boldogasszonytalvai földink népfők. hadnagy kit szintén Przemysiben fogtak el, most Moszkvából ir atyjának Löwy Simon boldogasszonytalvai kereskedőnek, hogy jól érzi magát.

A tengeralattjárók vételytársai. A mai világháború legnagyobb meglepetése eddig a német tengeralattjárók működése volt. Valósággal kivédhetetlen veszedelmet rejtenek magukban ezek a kis hajók, melyek már halóságos rémületbe ejtették Angliát. Majdnem hasonló ahhoz a veszélyhez, ami ellenségeinket e hajók részéről fenyegeti, az a veszély, melyet a tavasszal katonáinknak szembe kell nézniük. Ez a veszély a kiütéses tifusz veszélye, melyet a ruhatartevők okoznak. Azonban míg az angolok a német tengeralattjárók ellen semmiképpen sem tudnak védekezni, e veszedelmes állatok ellen hathatós és biztos védőszerint van a „Szanitéc” tetűporban, mely a tetveket elpusztítja és a katonákat a kiütéses tifusztól megvédi. A „Szanitéc” tetűpor ára eredeti tábori csomagolásban, melyre csak a címet kell ráírni, dobozonként egy korona. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt utánvétellel szállít: Auber Gyógyszertár, Mohács.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízszintbiztosító r. t. baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztássaleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyász-biztosításokat az Európai áru és podgyász-biztosító részvénytársaság számára. *Az ujvidéki főigynökség Központi Kitélitézet r. t. mint a szerb Bank fiókja.*

Olajok: gözgep, motor, auto és henger-kenésre — — továbbá tovatte, merev gépszir, vaselin és szerszámkenőcs kapható **KOMLÓS BÉLA,** „Unikum” festékraktárában **Ujvidék, Kossuth Lajos utca 45. sz.** Telefon 391. sz.

Közgazdaság.
A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali)

f. évi április hó 14-én tartott 83-ik rendes közgyűlésen terjesztettek be az 1914. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1914. december 31-én érvényben volt életbiztosítási főkeösszegek 1.295.816.563. — koronát tettek ki és az évfolyamán bevett díjak 57.686.190 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20.917.413 korona és 91 fillérrel 419.031.610 korona 88 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak oszlaték-alapja 8.041.461 korona 38 fillér tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüvegbiztosítást, a díjbevétele 19.394.853.656. korona biztosítási összeg után 32.885.788 korona 77 fillér volt, miből 11.563.659 korona 31 fill. viszontbiztosításra fordítottat, ugy, hogy a tiszta díjbevétele 21.322.129 K, 46 fill. rugott és ez összegből 15.485.810 korona 20 fillér mint díjtartalék minden teher-101 menten jövő évre vittett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 156.652.322 korona 43 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétele 1.873.080 korona 84 fillér rugott, miből levonva a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétele 1.032.082 korona 74 fillér tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétele kitett 7.566.223 korona 43 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 3.514.676 korona 21 fillérre rugott. **Kárókért a társaság 1914-ben 48.992.434 K. 88 f. és alapítása óta 1.212.012.598 K. 55 f. fizetett ki. E**

kártérítési összegből házakra 244.624.706 K. 27 f. esik. A nyereség tartalékok közül melyek, összesen 13.978.966 K 09. f-er rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely 8.604.388 K 84 f. tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 2.575.771 K 48 f-er rug, továbbá felelmentlő a 160.000 K-ra rugó képes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 2.638.805 K 77 fillér tesz ki. Részvényenként 500 arany frank oszlaték kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékja és alapjai, melyek az ideai átutalások folytán 456.949.184 korona 97 fillérről 480.984.656 K 23 f-er emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108.383.641 K 09 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 59.112.928 K 90 f. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 8.214.629 K 07 f. 4. Értékpapírok 257.435.899 K 59 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 42.255.393 K 72 f. 6. Tárcs váltók 421.637 K 44 f 7. Készpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseinek levonásával 5.160.526 K 42 f. Összesen 480.984.656 K. 23 f. Ezen értékek közül 90 millió korona magyar értékekreszik.

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A „SZANITÉC” TETŰPOR
Legbiztosabb szer a kiütéses tifusz terjesztő ruhatartevők ellen.
Gyógytárakban, drogeriában már mint kétféle tábori csomag (csak a címet kell ráírni) kapható 1 koronáért. Kérjük azonban határozottan „Szanitéc”-port, mert mint minden jónak, ennek is akad silány utáztána. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt utánvétellel küld, Auber Gyógytára, Mohács.

Képzett massirozó
ajálkodik ki Herzl-féle sanatóriumban tanult.
Lakása: Uspenzska-utca 7.

UJVIDÉKI VÁROSI JODOSGYÓGYFÜRDŐ
alcalicus jódosgyógyforrás.
Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór, halleini sós és tengeri sósfürdő, széna-vas fürdő. Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvizgyógyintézet
Villamos gyógymódok
Modernül berendezett gőzfürdő és kádfürdők. Csuz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümös csontbajok, vérhaj ellen. A fürdő télen fűthető szobakkal és folyószobával ivan ellátva. — Modern vendégszobák és étterem
! Teli kurára kiválóan alkalmas !
Allandó fürdőorvos; dr. Vilt Vilmos
Kimerítő tájékoztatást küld az igazgatóság.
Egész éven át nyitva.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tífus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háború után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertig, Vas, stb. intézeteinek vizsgálati szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegyágak fertőtlenítésére, antiseptikus köztűzéseknel (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, 1 százalék lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Ára 1 korona 20 fillér.**

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájvíz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Égészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyára Ujpesten.

Menjen ma este az Apollóba!

Sok szép, érdekeset lát, mert most mutatják a kinematografia csodáit.

Egy országot egy nadrágért

vígjáték 2 felvonásban.

A fekete álom

Nordisk dráma 3 felvonásban.

A. Nielsen és W. Psilander együttes fellépése.

Előkelő női divatterem.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy

női kalap divattermemet

a tavaszi időnyre dűsan fölszereltem.

Igyekezni fogok, hogy a nagyrabecsült hölgyközönség bizalmát. úgy mint eddig is, részemre biztosítsam. Most a háború alatt főleg arra ügyelek, hogy t. vevőim olcsón jussanak divatos, izléses kalapjaikhoz.

Kiváló tisztelettel

WINKLE VALLY,

Kossuth Lajos utca 30. szám
róm. kath. hitk. épület.

A haromezőn felfrissülést és üdítést nyújt fiainknak és testvéreinknek a Frank-féle „ENRILO” kávépótlószer.

: ENRILO :

Bárminő hozzáadás nélkül kész a főzéshez. — Használatban nagyon olcsó és az egészségre kiválóan jó hatású. — 16 gram EnriLO 1 liter hideg vízbe téve s aztán megfőzve, kitűnő italt ad. —

A leszűrés után cukrot (: 1 literre 30 gr. :) kell hozzáadni és felkeverni. —

A katonai hatóságoknál legjobban bevezetve. — A kereskedő urak közvetítésével vásárolható. — Minták a gyártóktól, Frank Henrik fiai cégtől Kassáról kaphatók.
mg en 88/27.368.

Új hentesárú és csemege üzlet

nyílt meg a volt Schulz-féle üzlethelyiségben (Winklepalota) ahol mindenemű, elsőrangú, finom hentesárú különlegességek, a legfinomabb csemege és gyümölcsárú mindig frissen, jutányos árban kaphatók.

Hézagpótló vállalat indult meg.

Szakmabeli képzettséggel, sok évi gyakorlattal bíró szakemberek társultak.

„HELIOS”

műszerészeti és elektrótechnikai vállalat

Ujvidék, Duna utca 5. alatt
megkezdette működését.

Vállalatunk a következőket állja fel: Mindennemű erős és gyengeáramú szerelések. Az összes műszerészeti (finomtechnikai) munkák és javítások szakszerű elvégzése, mint pl. phisikai, mérnöki és orvosi műszerek, irógépek, számológépek, tachométerek, monométerek és mindennemű mérőműszerek, Röntgen és elektromedikai készülékek készítése és javítása.

Fényképezőgépek javítása.

Nagy választékos raktár kézi lámpákban és száraz elemekben.

Állítsunk emléket

szeretteinknek, kik életüket a hazaért adozták föl!

Markovics Pál

temetkezési vállalat, sirkóraktár — és gyárában Ujvidék Rákóczi Ferenc-út 75. alatt elég választék kínálkozik mindenféle sirkó és műemlékből.

A legfinomabb kivitelről gondoskodás történik. — A vállalat elvállalja az exhumálást és hullaszállítását bármely irányban.

Rohitsi

Tempel

Styria

Donati

forrás. Szénasavdús, diétetikus, üdítő asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Legtöbbet győgyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vesébajnál, lépérganaknál, májbajnál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, a légutak hurutos bántalmainál.

a maga nemében a legzárda-gabb tartalma győgyforrás leg-erősebb hatású. Főképen indikálva: idült bélhurutnál, obstipitiónál, epekövél, elhuzál, hajlamanál, csúsznál és cukor-betegségnek.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersós források.

Fotarkar Magyarország részére:
Hoffmann József, Budapest V., Báthory-utca 8.

Illin Dusan

gyógytára

Ujvidéken, Erzsébet-tér

az illatszerezészet és
hygienikus óvoszerek

minden különlegességével

dusan

föl van szerelve.